

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
etapa locală, 18 februarie 2017
Clasa a VI-a

Toate subiectele sunt obligatorii.

Timp de lucru: 3 ore. Se acordă 10 puncte din oficiu. Total: 120 de puncte.

SUBIECTUL I – Lectura 50 de puncte

Citește cu atenție următoarele texte și răspunde corect tuturor cerințelor formulate în sarcinile de lucru:

A. „Delta, după câte știu, seamănă cu lacul cel cenușiu, unde pelicanul bătrân stă toată ziua grav, așteptând un fotograf. Ca să-i iasă poza bine, nici nu se mișcă din loc. Și ține și-un pește-n cioc! Dar, râdea un gugustiuc, cică peștele-i de cauciuc! Aici, în deltă, vedeți, pe lângă foarte mulți pelicani, și lișițe, nagâți și cormorani. O, aici sunt toate păsările de pe pământ(dacă nu și ceva în plus, adică păsările din Luna de sus). S-au adunat în aceste locuri pline de vrajă, ca să facă plajă. Eu mai cred că ele bat mărilă și poienele până aici și ca să-și arate penele. Pentru că, anual, în Delta Dunării se deschide, pentru o lună și jumătate, Expoziția păsărilor neîmpăiate. Nu vedeți că toate au sprâncenele și penele care mai de care mai frumos colorate? Unele și le vopsesc cu verdeață de alge din fluviul Gange, altele cu untură de crocodil din Nil sau mai știu eu cu ce boia din Africa. După aceea își lustruiesc penele cu un pluș și își fac ciocul cu ruj. Bineînțeles, la sfârșitul sezonului, pasărea cea mai frumoasă primește premiu o broască-țestoasă.

Intrăm acum într-o pădure unde nu cresc mure. Copacilor înalți, care au în vârf un pământuf, li se spune în limba deltei „stuf”. În fiecare dimineață, aici e raiul puilor de rață, de nagăț și de bătlan. Trestieile le țin loc de tobogan. Se suie unul în capul altuia până când ultimul ajunge în vârful trestiei, cea mai înaltă, și de-acolo alt pui îi dă brânci în baltă. Acolo încep să bea apă – nu ca să se înece, ci așa, le place, că e rece. Să știți: păsările astea toate știu de mici să înoate. Cineva spunea un lucru nou: că ele ar învăța să înoate chiar în ou. Cică în fiecare găoace cartea de citire zace. Când puiul de rață învață pe de rost totul, sparge coaja cu ciocul. Și cât e el de pui, toată balta e a lui.

Ce să vă mai spui? Apa asta, pe care plutește plaurul, e scumpă ca aurul. În primul rând, e dulce, de la cercul de la suprafață rotund și până la ierburile de la fund. Și apa dulce mult aduce. Unde mai pui aceste păsări și acești pui, acești pești, de care nu ai loc să te-nvârtești; și acești brotaci care scot limba la fluturi și la gândaci! Vedeți stuful că-și scutură pământul? Ei, aflați că eu, cu o șmecherie, pot scoate din stuf hârtie. C-am aflat că-n fiecare trestie ce se leagănă peste mal stau coli de hârtie sul. Dacă ești scriitor, ești fericit: cu o trestie de-asta te-ai pricopsit. Scoți tot papirusul din ea seara, și trestia se umple la loc dimineața. Pe o trestie de-asta îți poți mângâli, cum vrei, toată viața.

Și acum să lăsăm lotca să ne poarte mai departe. Păcat că ea nu poate trece de-a curmezișul prin toate coclaurile și pe sub tot păpurișul. Dar iată aici un cârd de bătlani pescari, cu ciocurile aspre, bătute de vânturi mari. Dacă le dau niște guvizi, ei o să ne fie ghizi.

Câte unul, ușor, trecem din barcă pe spinarea lor. Așa... E mai bine așa. Doamne, ce ne vom plimba! N-o să ne rămână nicio insulă necunoscută, niciuna, nicio barză nearătată cu mâna. Ba chiar și stelele din baltă le vom număra. Și-n timpul ăsta, lin, lin, pe sub picioare vom simți cum se varsă Dunărea în mare.”

(De-a Delta Dunării – Marin Sorescu)

B. “Cel mai mare ținut mlăștinos din Europa, cuprinzând una dintre cele mai mari întinderi de stufăriș din lume, Delta Dunării este dominată de stuful care formează insule fixe sau plutitoare de vegetație (plauri). Acestuia i se adaugă alte plante riverane și de plaur: papura, feriga de apă, măcrișul, izma broaștei, cucuta de apă, rogozul, menta, troscotul, salcia pitică. Suprafețele nisipoase ale deltei sunt acoperite cu iarbă și alte specii de stepă: salcia alba, plopul, arinul, frasinul, pădurile combinate de pe grinduri. Luciul apei este populat de nenumărate specii de plante cu frunze plutitoare: nufărul alb, nufărul galben, iarba broaștelor, ciulinele de apă, limba apei, rizacul, cornacul, cosorul.

În Delta traiesc peste 110 specii de pești, dintre care 75 de specii de apă dulce. Un loc aparte printre peștii Deltei Dunării îl ocupă sturionii marini: păstrugă, morun, nisetru, de la care provin icrele negre (caviarul), precum și sturionii de apă dulce: cega și viza. Dintre peștii migratori, cel mai important este scrumbia. Somnul este cel mai mare pește care trăiește în apele dulci din România, în Delta recordul fiind de 400 de kg. La șalău recordul este de 21 de kg. Alți pești foarte apreciați de pescari sunt: știuca, crapul, șalăul, carasul, caracuda, avatul, bibanul, roșioara, plătica, linul. În lacurile Deltei se poate pescui la știucă și biban, la crap, somn, șalău, caras etc. Pe cursul canalelor se pescuiește, în general, la somn, crap, șalău, biban, caras, plătică etc. Sectorul marin adăposteste majoritar morun și nisetru, precum și scrumbia de Dunăre.

În Delta Dunării trăiesc 327 de specii de păsări, reprezentând 81% din avifauna României. Dintre acestea, 218 specii cuibăresc în deltă. Păsările acvatice sunt cele mai numeroase: în total 141 de specii. Pelicanilor li se adaugă egretele, lebedele, cormoranii, stârcii, rațele și găștele sălbatice. În pajiștile de stepă nisipoasă trăiesc potârnichea, prepelița, ciocârlile, pasărea ogorului. În satele lagunei, pe lângă gospodării, se întâlnesc frecvent guguștiucul, vrabia de casă, rândunica, barza, lăstunul. Păsări ocrotite în Delta Dunării: - albe : pelicanul comun și creț, lopătarul, egreta mare și mică, lebăda mută și cântătoare; - policrome : piciorongul, ciocîntors, califarul alb, califarul roșu, vulturul codalb. Cele mai bune perioade pentru a privi păsările sunt aprilie, mai, iunie și septembrie. Cele mai potrivite locuri pentru a admira păsările se află pe lângă lacuri.

Mamifere: vidra, nurca, bizamul, iepurele, mistrețul, vulpea, dihorul, câinele enot, căprioara, calul sălbatic, pisica sălbatică. Reptile: nispurile adăpostesc broaște țestoase, vipere, colonii de șerpi.”

(Flora și fauna – Razim-Sinoe, sursa: www.razim-sinoe.ro)

a). Înțelegerea textului – 12 puncte

1. Precizează două trăsături comune textele-suport propuse.

4 p

2. Numește tipul de text în care se încadrează textul-suport „Flora și fauna – Razim-Sinoe”.

Scrie două argumente cu ajutorul cărora să justifici alegerea făcută.

6 p

3. Numește figura de stil pe baza căreia este construit primul text-suport.

2 p

b). Scrierea despre textul ficțional/nonficțional – 30 de puncte

Alcătuiește o compunere, de cel puțin 200 de cuvinte, în care să evidențiezi raportul dintre realitate și ficțiune, așa cum se reflectă în cele două texte-suport. În redactarea compunerii vei avea în vedere:

- identificarea temei, a tipurilor de texte și a scopului fiecărui text; 3*3 p

9 p

- realizarea unei paralele între cele două texte, cu evidențierea trăsăturilor specifice descrierii prezente atât în textul literar, cât și în cel nonliterar; 8 p/ 4 p/ 2 p

8 p

- evidențierea, cu exemple din text, a raportului dintre realitate și ficțiune 8 p/ 4 p/ 2 p

8 p

- interpretarea originală a ideilor din text; 5p/3p/1p

5 p

Redactarea răspunsului la punctul b - 8 puncte - unitatea compoziției – 1p.; registrul de comunicare, stilul și vocabularul – 1p.; coerența exprimării și a textului – 1p.; ortografie – 1p.; punctuația – 1p, așezarea în pagină – 1p, respectarea numărului minim de rânduri - 2 p

Subiectul al II-lea (Practica rațională și funcțională a limbii) – 10 puncte

Redactează un text, de 10-15 rânduri (100-150 de cuvinte), în care să-ți exprimi opinia despre următoarea afirmație: *Natura este o liră uriașă la care cântă poetul.* (lira – instrument muzical)

Subiectul al III-lea (Elemente de construcție a comunicării) – 50 de puncte

1. Găsește sinonime contextuale pentru următoarele cuvinte: *grav, bat, suprafețele, luciul.* **4 p**

2. Transcrie, în ordinea în care apar în enunțul: *Nu vedeți că toate au sprâncenele și penele care mai de care mai frumos colorate? Unele și le vopsesc cu verdeață de alge...*, cuvintele formate prin mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului învățate. Explică, de asemenea, modul de formare! **6 p**

3. Transcrie și numește grupurile vocalice care apar în următorul enunț: *În pajiștile de stepă nisipoasă trăiesc potârnichea, prepelița, ciocârliile, pasărea ogorului.* **5 p**
4. Transcrie fonetic cuvintele: *brotaci și piciorong.* **4 p**
5. Explică semnificația semnelor de punctuație din enunțul: *Doamne, ce ne vom plimba!* **5 p**
6. Alcătuiește două enunțuri în care verbul *a ține* să aibă alte sensuri decât cel din enunțul: *Și ține și-un pește-n cioc!* **4 p**
7. Alcătuiește enunțuri în care substantivul *pelican* să îndeplinească funcția sintactică de atribut în trei cazuri diferite. **6 p**
8. Alcătuiește două enunțuri în care structura *lacul cel cenușiu* să fie folosită în cazurile acuzativ și genitiv. **4 p**
9. Transcrie și precizează felul predicatelor din enunțul: *Dar, râdea un guguștiuc, cică peștele-i de cauciuc!* **4 p**
10. Precizează funcția sintactică a substantivelor care apar în enunțul: *În fiecare dimineață, aici e raiul puilor de rață...* **8 p**